

# **ANNEX DEL PEC**

Projecte Lingüístic, plurilingüe i intercultural, de l'INS  
Vacarisses.

Última versió (Març 2019)





## ÍNDEX

### **0. Introducció**

### **1. Context sociolingüístic**

- 1.1. Alumnat
- 1.2. Entorn
- 1.3. Professorat

### **2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge**

- 2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència
  - 2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació
  - 2.1.1.2. El català, eina de convivència
- 2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana
  - 2.1.2.2. Llengua oral
  - 2.1.2.3. Llengua escrita
  - 2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita
  - 2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees
  - 2.1.2.6. Continuitat i coherència entre cicles i nivells
  - 2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular:
    - 2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials
    - 2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana
  - 2.1.2.8. Atenció de la diversitat
  - 2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua
  - 2.1.2.10. Avaluació del coneixement de la llengua
  - 2.1.2.11. Materials didàctics
- 2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe
  - 2.1.3.1. Informació multimèdia
  - 2.1.3.2. Usos lingüístics
  - 2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum
  - 2.1.3.4. Català i llengües d'origen

### **2.2. La llengua castellana**

- 2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:
  - 2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana
  - 2.2.1.2. Llengua oral
  - 2.2.1.3. Llengua escrita
  - 2.2.1.4. Activitats d'ús
  - 2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques
  - 2.2.1.6. Alumnat nouvingut

### **2.3. Altres llengües**

- 2.3.1. Llengües estrangeres
  - 2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa
    - 2.3.1.1.1. Desplegament del currículum



#### 2.3.1.1.2. Metodologia

#### 2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

#### 2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

#### 2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

#### 2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

#### 2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

#### 2.3.1.3. Projectes i programes plurilingües

#### 2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

#### 2.3.2.1. Es procurarà fer-les presents, per exemple en moments d'activitats complementàries (tallers, festes...)

### **2.4. Organització i gestió**

#### 2.4.1. Organització dels usos lingüístics

#### 2.4.1.1. Llengua del centre

#### 2.4.1.2. Documents de centre

#### 2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

#### 2.4.1.4. Comunicació externa

#### 2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

#### 2.4.1.6. Educació no formal

#### 2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

#### 2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

#### 2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

#### 2.4.1.7. Llengua i entorn

#### 2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

#### 2.4.2.1. actituds lingüístiques

#### 2.4.2.2. mediació lingüística (traducció i facilitació)

#### 2.4.3. Alumnat nouvingut

#### 2.4.4. Organització dels recursos humans

#### 2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

#### 2.4.5. Organització de la programació curricular

#### 2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

#### 2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

#### 2.4.5. Biblioteca escolar

#### 2.4.6.1. Accés i ús de la informació

#### 2.4.6.2. Pla de lectura de centre

#### 2.4.6. Projecció del centre

#### 2.4.6.1. Pàgina web del centre

#### 2.4.7. Xarxes de comunitats virtuals

#### 2.4.8. Intercanvis i mobilitat

#### 2.4.9. Dimensió internacional del centre educatiu





## **0.- Introducció**

El Projecte Lingüístic del Centre és el document constitutiu del Projecte Educatiu de Centre que determina els aspectes relatius a l'ús de les llengües al Centre i el seu tractament curricular. És un document de caràcter referencial, normatiu i amb una finalitat pràctica.

El present projecte lingüístic, plurilingüe i intercultural, s'ha elaborat partint del marc legal i tenint en compte el context sociocultural de l'alumnat i de l'Institut en general.

El marc legal dins del qual es desenvolupa és, especialment, la Constitució, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, l'Estatut d'Autonomia i la Llei 1/98 de Política Lingüística .

Des de la Llei 7/1983, de normalització lingüística a Catalunya, s'ha produït un important desplegament normatiu en el camp de la catalanització de l'ensenyament, que ha culminat actualment amb la promulgació de la Llei 1/1998, de política lingüística.

- *El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius. (art. 20.1)*
- *Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes. (art. 20.2)*
- *El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari. (art. 21.1)*
- *L'ensenyament del català i del castellà han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria. (art. 21.3)*
- *L'alumnat no ha d'ésser separat en centres, grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual. (art. 21.5)*
- *Hom no pot expedir el títol de graduat en educació secundària a cap alumne que no acrediti que té els coneixements de català i de castellà propis d'aquesta etapa. (art. 21.6)*
- *El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent. (art. 24.1)*



L'actual PLC presenta els principis que han de regir l'ensenyament i l'ús de la llengua a l'INS Vacarisses. Inclou procediments per vetllar pel seu compliment i preveu que cada curs se'n faci una concreció adequada.

## **1.- Context sociolingüístic**

### **1.1.- Alumnat**

Segons els resultats de l'enquesta sobre els usos lingüístics passada el curs 2009-10, el 90% dels alumnes de l'INS Vacarisses parla en castellà o preferentment el castellà a casa, i en la majoria dels àmbits que freqüenten.

L'ús del català disminueix a l'Institut com a llengua de relació entre els alumnes, ja que el 10% dels alumnes utilitzen el català, o preferentment el català, per relacionar-se entre ells, mentre que el 90% dels alumnes utilitzen el castellà o més el castellà.

La llengua d'ús habitual a les classes és el castellà. Fins i tot, a les classes de català costa que es comuniquin en català. No podem dir que el català sigui la llengua vehicular en les intervencions orals, ja que es fan en castellà

Cal tenir en compte que segons les dades que consten a Secretaria, al centre només hi ha alumnes 2 alumnes nous d'altres països. Durant el curs 2017-18 es va incorporar un alumne nouvingut, que enguany està cursant 2n d'ESO i durant el curs 2018-19 ha arribat un alumne, provinent de la matrícula viva, durant el mes de gener, que s'ha incorporat a 1r d'ESO. També s'ha incorporat una alumna nouvinguda a 3r d'ESO durant el mes de març.

### **1.2.- Entorn**

La majoria dels alumnes de l'INS Vacarisses provenen del municipi de Vacarisses, el qual està format per un nucli urbà i dinou urbanitzacions escampades en un territori prou ampli, i alguns alumnes també vénen de Rellinars. També podem incloure alguns alumnes que per circumstàncies familiars venen de Terrassa.

Els alumnes que viuen al nucli urbà, majoritàriament són catalanoparlants, tot i que canvien fàcilment al castellà. No obstant els alumnes que viuen a les urbanitzacions, tenen com a llengua materna el castellà i només utilitzen el català a l'àmbit acadèmic.

Pel que fa als mitjans de comunicació de massa, en la televisió és claríssim el domini del castellà. Un 79'5 % veu la televisió exclusivament en castellà o més en castellà, mentre que en català només la veu un 19'2% . En diaris i revistes també domina el castellà: un 73'5% en castellà i un 25'8 % en català.

### **1.3.- El professorat**



Segons l'enquesta passada, la llengua materna del professorat és en un 70 % la catalana i en un 30% la castellana. La llengua que els professors utilitzen normalment a les classes és la catalana. Les classes s'imparteixen normalment en català. L'ús del català augmenta en l'expressió escrita, però baixa en l'ús dels materials audiovisuals.

Per dirigir-se als alumnes fora de classe els professors utilitzen menys la llengua catalana. Ara bé, quan el professorat utilitza més la llengua castellana és per dirigir-se als alumnes nouvinguts.

La llengua utilitzada per relacionar-se amb els familiars depèn de si és per escrit.

## **2.1.- La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge**

### **2.1.1.1.- El català, vehicle de comunicació**

El català és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del Centre, és la llengua de les exposicions a classe i del material didàctic, encara que alguns recursos audiovisuals només existeixen en castellà i s'utilitzen en aquesta llengua.

Les activitats extraordinàries també es realitzen en català.

La llengua de cohesió i integració entre professors i alumnes és el català. Donat que en les converses informals entre alumnes catalanoparlants i castellanoparlants acostumen a ser els catalanoparlants els qui canvien de llengua, l'Institut vol fomentar les converses informals en català. Per això es volen promoure activitats com la de les parelles lingüístiques.

Al final de cada curs, el/la coordinador/a lingüístic/a presentarà a Direcció una valoració de l'ús de les llengües en les activitats del centre.

### **2.1.1.2.- El català, eina de convivència**

Per promoure l'ús espontani del català entre els alumnes, l'INS Vacarisses hauria de participar d'algun projecte que treballi i fomenti la llengua.

La Direcció, essent coneixedora de l'ús de la llengua catalana en les converses informals entre professorat i alumnat, valorarà si cal presentar al Claustre propostes d'actuació sobre aquest aspecte.

Correspon especialment al/la coordinador/a lingüístic/a impulsar actuacions concretes per dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al Centre. Posteriorment, ell/a mateix/a avaluarà aquestes actuacions.





## **2.1.2.- L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana**

### **2.1.2.2.- Llengua oral**

L'àmbit de Llengua Catalana del Centre, a proposta del Cap d'àmbit, tenint clar quin és el model de llengua que s'hi ensenya, farà un plantejament per cicles de l'ensenyament/aprenentatge de la llengua oral en les seves diverses modalitats de textos (entrevista, conversa, dramatització, argumentació, etc).

En els cursos inicials es treballa la variant pròpia del català de la zona. Posteriorment s'introdueixen el coneixement de la resta de variants de la llengua. Als alumnes d'incorporació tardana també s'introdueix en primer lloc la variant de la zona. En acabar l'ensenyament obligatori, l'alumnat ha de tenir un bon coneixement de la variant estàndard de la zona.

Al Batxillerat es considera que la llengua estàndard, oral i escrita, ja s'ha assolit i s'aprofundeix en els registres més cultes i especialitzats.

El Departament vetlla perquè es treballin també els diversos registres de la llengua oral. A més, es coordinarà amb la resta d'àrees per treballar la llengua oral.

Es fomenten les presentacions orals transversalment a diferents matèries.

En els actes oficials trimestrals, són alguns alumnes de batxillerat el que fan la presentació i condueixen l'acte: Nadal, Carnestoltes, Sant Jordi i final de curs. En aquests actes en els quals té presència la llengua oral, també s'hi utilitza el castellà, l'anglès i el francès. A més cada any es realitza un projecte musical a 4t. Aquest projecte es prepara transversalment a diferents matèries de 4t, treballant els alumnes un guió i una sèrie de vídeos i actuacions, que culminen en una representació teatral al poble durant el mes de Maig. Aquest musical és en català, tot i que la majoria de cançons que es representen són en llengua castellana, francesa i anglesa, quedant la llengua catalana relegada al diàleg, vídeos o cartells, però amb molt poca presència en l'apartat musical.

A la jornada de portes obertes del centre, els alumnes fan de guies als visitants del centre, utilitzant preferentment la llengua catalana.

### **2.1.2.3.- Llengua escrita**

L'ensenyament de la llengua escrita té com a objectiu aconseguir formar lectors i escriptors competents, de manera que al final de l'ensenyament obligatori dominin el registre estàndard de la llengua escrita.

Per aconseguir aquest objectiu s'apliquen les orientacions que dona el currículum i es planifiquen activitats de lectura i escriptura que tenen en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.



Com a activitat transversal, l'àmbit organitza anualment per a tot l'institut el concurs literari de Sant Jordi.

Es treballen les tipologies textuais en les diferents llengües, tant en prosa com en vers.

A 1r cicle s'ha apostat per millorar l'ortografia i es segueixen els quaderns de D. Gavarró, i diferents activitats per a la millora de les competències de l'alumnat.

A 2n cicle es treballen les competències bàsiques, sobretot l'expressió escrita.

Es tenen en compte instruments diversificats per tal de treballar correctament l'expressió escrita, com ara les redaccions, els dictats, les activitats cooperatives...

L'àmbit de Llengua catalana del Centre farà un plantejament global que planifiqui l'ensenyament de la lectura i l'escriptura tenint en compte que és un procés complex i que cal ajustar el tipus d'ajut en funció de les habilitats que tenen els aprenents. Aquest plantejament caldrà abordar-lo des de totes les àrees del currículum. Estem parlant, per exemple, del pla lector.

L'àmbit també reflexionarà sobre quins canvis s'han d'introduir en la pràctica educativa per aplicar les orientacions, tot mirant que les activitats de lectura i escriptura proposades tinguin uns objectius clars i estiguin lligats als temes que es proposen. Aquestes activitats hauran d'estar seqüenciades en funció del procés d'ensenyament.

A l'hora de l'avaluació, es dóna tanta importància als aspectes textuais i funcionals de la llengua com als formals. I cal iniciar l'establiment de mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats .

Tots els professors miraran de seguir l'enfocament metodològic que proporciona el currículum.

S'ha intentat de consensuar un tractament de les faltes ortogràfiques, així com la coherència, la cohesió i les interferències lingüístiques.

#### **2.1.2.4- Relació llengua oral i llengua escrita**

L'àmbit de llengua catalana farà un plantejament integrat de les quatre habilitats. Programarà activitats (lectura expressiva, teatre, tallers específics dins les diferents jornades culturals, com el sant Jordi...) que relacionin les dues habilitats lingüístiques tenint en compte que per millorar una habilitat cal recórrer al suport que ofereix l'altra.

El treball de les competències lingüístiques per part de les diverses àrees, contemplarà la planificació d'activitats que incloguin les quatre habilitats. A més a



més, el conjunt de professors utilitzarà la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar les altres activitats.

#### **2.1.2.5.- La llengua en les diverses àrees**

L'aprenentatge de la llengua catalana per part de tots els alumnes, tant al nivell d'expressió com al de comprensió i tant en la seva dimensió oral com en l'escrita, és responsabilitat de tot el professorat.

La Coordinadora Pedagògica, amb el suport dels Caps d'Àmbit i el CLIC, elaborarà un pla per fer el seguiment del treball de la competència comunicativa a tot l'institut.

Els criteris metodològics que seguirà el professorat per aquest ensenyament seran preferiblement els establerts pels Àmbits de Llengua. Entre d'altres metodologies, s'aplicaran aquelles que estimulin l'expressió oral amb suports didàctics en català.

La coordinadora lingüística, amb la col·laboració de la Coordinadora Pedagògica, s'encarregarà de fer-ne el seguiment i valoració anual i d'expressar-ho en un informe a final de curs.

#### **2.1.2.6- Continuïtat i coherència entre cicles i nivells**

La continuïtat i coherència entre cicles i nivells, incloent-hi la coordinació amb primària, està prevista en el Projecte Educatiu del Centre i en el Projecte Curricular del Centre. En aquests documents es preveuen els protocols per fer el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'ensenyant, quan hi ha un canvi d'etapa i quan hi ha un canvi de cicle.

L'encarregat/da de coordinació amb els centres de primària vetlla tant pel traspàs de la informació de l'alumnat com per aquells aspectes metodològics més destacats.

Les reunions de coordinació de nivell i les reunions de coordinació entre cicles estan planificades d'una manera sistemàtica.

Cada Àmbit revisa anualment i conjuntament les programacions i els criteris d'avaluació.

#### **2.1.2.7.- Acollida alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular**

Actualment, a l'INS Vacarisses no hi ha aula d'acollida, perquè, tal com hem expressat més amunt, al centre només hi ha un parell d'alumnes nouvinguts. En aquest cas, el Pla d'Acollida del Centre recull i sistematitza les actuacions i mesures organitzatives i curriculars que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. Es tracta d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al Centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li



faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions.

El/ tutor/a de l'aula d'acollida (si s'escau) és el responsable d'iniciar l'elaboració dels Pla Individualitzats dels alumnes que hi assisteixen i d'avaluar-ne el compliment. També ha de proposar-ne l'actualització en funció dels canvis que es puguin produir en el seu desenvolupament. La valoració i actualització del pla es fa trimestralment. L'equip docent col·labora en la gestió del pla. Cada professor avalua els objectius de la seva àrea.

La tutora de l'aula d'acollida es coordinarà amb el/la coordinador/a lingüístic/a per l'aplicació de metodologies d'ensenyament del català com a segona llengua. També facilitarà a la resta de departaments els criteris pedagògics que han de tenir en compte per donar als alumnes nouvinguts una instrucció comprensible en totes les àrees.

#### **2.1.2.7.1.- Alumnat que desconeix les dues llengües oficials**

El tutor de l'aula d'acollida vetlla perquè s'apliquin les estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que els permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

El tutor de l'aula d'acollida col·labora amb la resta del professorat per establir la implementació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua i per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees.

#### **2.1.2.7.2.- Alumnat sud-americà de parla hispana**

Es té en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i el que en desconeix només una com un dels criteris que ha de guiar l'organització del currículum personalitzat de l'alumnat. En qualsevol cas, s'utilitza la proximitat de les dues llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut. També es tenen en compte les diferències entre l'alumnat que coneix una altra llengua romànica i el que no.

#### **2.1.2.8.- Atenció a la diversitat**

Cal que es constitueixi la Comissió d'Atenció a la Diversitat, la qual ha de ser formada per la psicopedagoga del centre, els Caps d'àmbit, la tutora de l'aula d'acollida i la coordinadora de Llengua i Interculturalitat defineix els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat d'acord amb les orientacions del Departament d'Educació.



La comissió vetlla perquè aquests mecanismes s'apliquin i es vagin adaptant a la realitat canviant del Centre.

### **2.1.2.9.- Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua**

L'àmbit de llengua catalana i llatina ha d'organitzar de manera progressiva la programació curricular i l'avaluació en la potenciació en l'ús del català. En fa un seguiment avaluant-ne el progrés i esmerçant-hi els recursos disponibles.

La Coordinadora LIC és l'encarregada d'organitzar també activitats puntuals d'incentivació de la llengua i les fa constar en una memòria a final de curs: jocs florals, concursos de llengua, visites als mitjans de comunicació...

### **2.1.2.10.- Avaluació del coneixement de la llengua**

El Cap d'Àmbit de Llengua catalana i llatina és el responsable de coordinar l'avaluació del coneixement de la llengua, la qual cosa implica:

- Buscar el consens en els criteris d'avaluació en relació amb les diferents fases del seu procés i actualitzar-los segons les noves orientacions curriculars i els nous perfils de l'alumnat.
- Vetllar perquè s'avaluïn els processos d'aprenentatge i l'ús de la llengua relacionats amb la dimensió comunicativa i amb la dimensió literària en contextos comunicatius i de treball per tasques.
- Vetllar perquè els instruments d'avaluació siguin diversos i s'apliquin en diferents moments del procés d'ensenyament - aprenentatge sistemàticament, sense prioritzar el moment de l'avaluació final. Caldrà que existeixin indicadors i mecanismes de seguiment per coordinar l'aplicació dels criteris d'avaluació al llarg dels cursos.
- Vetllar perquè els resultats de l'avaluació siguin un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum, l'atenció personalitzada a l'alumnat i els enfocaments metodològics.
- Vetllar perquè l'avaluació, com a part del procés ensenyament - aprenentatge, serveixi per responsabilitzar l'alumnat del seu propi aprenentatge.

### **2.1.2.11.- Materials didàctics**

Els diversos Departaments vetllaran perquè la selecció del material didàctic que hauran d'utilitzar les diferents àrees es faci segons uns criteris clars i coherents, explícits i compartits pel que fa a:



- les funcions que ha de complir, per exemple si atén la diversitat de necessitats d'aprenentatge.
- les característiques (si respon a una anàlisi del plantejament metodològic i proposa una coherència al llarg de l'etapa)
- l'adequació al currículum.
- el material utilitzat per al tractament de la dimensió literària, que obeeixi als criteris de tractament didàctic d'aquesta dimensió i tingui continuïtat al llarg de tota l'etapa.
- L'ús de materials que es consideren complementaris per als processos d'aprenentatge (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals...).
- L'ús de materials compatibles amb la digitalització del centre.

#### **2.1.3.1.- Informació multimèdia**

El professorat del Centre procura que la informació multimèdia que s'hi utilitza sigui en català sempre que sigui possible.

En cas que no estigui disponible en català, s'intentarà donar el vocabulari específic del tema en llengua catalana.

#### **2.1.3.2.- Usos lingüístics**

És funció de la coordinadora LIC vetllar perquè en el Centre es treballin explícitament els usos lingüístics de l'alumnat de manera que aquests siguin coherents amb la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum i siguin adequats al context multilingüe de Catalunya. Caldrà buscar la manera de cultivar totes les habilitats necessàries per a la comunicació en contextos plurals, és a dir, els usos socials en contextos plurilingües. Serà necessari que tot l'equip docent s'hi senti implicat.

És funció de l'equip docent que s'articulin els ensenyaments d'aquest àmbit en els de les diferents llengües, matèries curriculars i activitats escolars.

#### **2.1.3.3.- Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum**

Cal que l'equip docent treballi explícitament la diversitat lingüística i cultural i l'aprofiti clarament per formar parlants plurilingües i interculturals amb activitats consensuades per tot l'equip docent. Caldrà fer una revisió dels materials, llibres de text i programacions per ajustar-les a aquest objectiu. En el cas del nostre centre, degut a la no utilització de llibres de text, caldrà tenir una especial cura del moodle, per tal que els continguts i les activitats estiguin escrites en llengua catalana.



Caldrà vetllar pel compliment de la normativa lingüística i adequar els continguts a la legislació vigent.

#### **2.1.3.4.- Català i llengües d'origen.**

En el cas d'haver-n'hi, a l'aula d'acollida es mira de relacionar la llengua d'origen de l'alumnat amb la llengua d'aprenentatge. Alguns professors també expressen a l'aula el valor de les llengües d'origen de l'alumnat actuen en conseqüència.

Però perquè els equips docents puguin establir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua en els alumnes nous i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la seva llengua d'origen, el/la coordinador/a lingüístic/a proporcionarà la informació necessària.

La coordinadora lingüística proporcionarà als equips docents informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula. De manera que els equips docents puguin tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències lingüístiques comunes per millorar l'aprenentatge de tothom. I, conseqüentment, els equips docents preveuran les estratègies d'avaluació i seguiment i es tindran en compte.

### **2.2.- La llengua castellana**

#### **2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana:**

##### **2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana**

L'àmbit de castellà té en compte el nivell de coneixement dels alumnes en llengua castellana.

Els àmbits de català i castellà es coordinen per a la realització del temari.

##### **2.2.1.2. Llengua oral**

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació ...). Hi ha una consideració específica de les variants de la llengua castellana i es treballen els diversos registres de la llengua.

Es potencia l'ús de la llengua oral amb la participació dels alumnes en els comentaris de les lectures i en el treball de vocabulari posterior a la lectura.

La programació de llengua castellana contempla entre els seus objectius assolir la competència oral dels alumnes.



### **2.2.1.3. Llengua escrita**

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

L'àmbit de castellà és conscient que l'alumnat d'ESO arriba amb un nivell baix d'habilitat per a la lectura. Per això, el departament de castellà programa tres lectures obligatòries a l'any adaptades als diversos nivells de l'ESO.

En les activitats de classe l'objectiu és aconseguir que l'alumnat domini les habilitats pròpies de la llengua escrita amb exercicis variats de redacció com els següents: descripció, narració, argumentació, redacció de notícies periodístiques

...

A cada unitat de llengua castellana es treballa amb la lectura d'un text i el treball de comprensió i expressió escrita sobre la lectura.

### **2.2.1.4. Activitats d'ús**

S'ha previst activitats d'ús de la llengua castellana, però es tracta d'iniciatives individuals del professorat de llengua castellana, tals com visites d'autors de llibres treballats o altres similars.

### **2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques**

No consta cap programa específic ni del centre ni de l'àmbit en l'apartat de castellà a les àrees no lingüístiques

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura. Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars que es comparteixen amb alumnat i s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

### **2.2.1.6. Alumnat nouvingut**

En el cas de necessitat, l'alumnat nouvingut que no coneix cap de les llengües oficials, rebria essencialment la iniciació en llengua catalana.





Si un cop superat el període d'adaptació, el professorat detecta que l'alumne nouvingut es pot defensar en llengua catalana però no en llengua castellana, es buscarà la manera adequada per suplir aquest dèficit.

### **2.3.- Altres llengües**

#### 2.3.1.- Llengües estrangeres (anglès i francès)

##### 2.3.1.1.- Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

S'utilitza bàsicament el mètode comunicatiu, presentant el llenguatge en el marc de situacions significatives i funcionals. També es fa ús d'altres mètodes com el basat en l'aprenentatge i traducció de les estructures gramaticals, o el mètode directe, amb el qual només és utilitzada la llengua estrangera, o la lectura evitant la traducció de paraules i fent ús de la capacitat de deducció dels alumnes.

En totes les activitats d'ensenyament-aprenentatge s'intenta integrar les quatre habilitats lingüístiques (reading, listening, speaking i writing) .Per tal d'afavorir les diferents formes d'aprenentatge de l'alumnat, es preparen activitats individuals, de parelles i de petits grups.

En el pla lector, s'introdueix el manga o còmics en llengua estrangera. A les aules hi ha diccionaris per a la consulta dels alumnes.

Cal comentar que algunes matèries s'estan impartint en llengua anglesa d'acord amb el projecte GEP.

El centre és des de fa tres anys a la comunitat virtual de l'E-twinning. L'any 2017 es va aconseguir el Certificat E-twinning. La plataforma eTwinning ofereix un espai d'intercanvi, comunicació, cooperació i col·laboració d'experiències a l'aula dels centres educatius que en formen part. Els projectes e-twinning que es porten a terme són:

- Aquest any a tercer de francès estem fent un projecte eTwinning amb un institut francès. Aquest projecte ens permetrà descobrir millorar els coneixements en llengua i cultura francesa. Millorarem les competències orals i escrites en francès tot fent exercicis online de geografia, història, música o art. Per treballar utilitzem la plataforma europea TwinSpace.
- Els alumnes de 3r d'ESO de l'institut Vacarisses participen en el projecte 'Our Mul cultural Cookbook' en què treballen de manera competencial continguts curriculars del nivell, utilitzant eines digitals en la gestió i presentació de la feina. El projecte es divideix en tres parts: una primera part de presentació, per conèixer els companys dels altres països amb qui treballarem; una segona part entorn a la reflexió conjunta



sobre menjar saludable i una ùl ma part dedicada a crear consciència sobre els desordres alimentaris.

A més el centre està participant des de fa tres anys, en el concurs/programa de matemàtiques en anglès de MathLeague. A més amb alumnes guanyadors. Enguany hi participem amb un grup de tercer, un de quart i un de batxillerat

Per acabar cal comentar el programa Erasmus + que s'enceta aquest any. L'objectiu és crear un projecte a través de la formació i assessorament , per a què ens permetin entrar en el Projecte Erasmus + i així poder gaudir dels seus avantatges.

Pel que fa al francès és plantejat com a matèria optativa des del 1<sup>r</sup> curs de l'ESO, i es pot cursar els quatre cursos de l'educació secundària obligatòria.

#### **2.3.1.1.1.- Desplegament del currículum**

Durant els cursos compresos entre els anys 2010 i 2013 es va dur a terme a l'INS Vacarisses el projecte PELE. La valoració en va ser molt positiva, però no s'ha continuat en cap altre projecte.

#### **2.3.1.1.2.- Metodologia**

Al centre hi ha habilitada una aula d'idiomes, tot i que polivalent. Estaria bé poder adaptar aquesta aula amb tots els materials necessaris per fomentar les llengües, fins i tot amb aquells materials que poden servir com a recurs.

#### **2.3.1.1.3.- Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**

Els criteris que s'utilitzen per escollir el material són: que tracti adequadament la diversitat de nivells i que possibilitin un enfocament comunicatiu.

S'utilitzen també CD-rooms, pàgines web i DVDs, així com materials creats pels propis professors de llengua. Treballem, majoritàriament amb el moodle del centre.

#### **2.3.1.1.4.- Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**

El centre és relativament de nova creació, de manera que s'ha vetllat per a poder-lo dotar amb tots els recursos tecnològics possibles. Totes les aules tenen un projector digital i connexió wifi a tot el centre. Tenim aules d'informàtica i a cada aula hi ha endolls per tal de poder connectar els ordinadors dels alumnes en cas de necessitat.

D'aquesta manera, hi ha les facilitats per poder treballar a l'última. Bàsicament, treballem amb llibre digital i el moodle del centre.



### **2.3.1.1.5.- L'ús de la llengua estrangera a l'aula**

Hi ha un acord de tot el professorat de llengües estrangeres que preveu la potenciació de la llengua estrangera en les interaccions tant formals com informals, així com la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge.

### **2.3.1.2.- Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres**

Ara com ara no es preveu ampliar l'oferta de llengües estrangeres.

Es proposa d'oferir la matèria de francès al batxillerat, així es podria donar als alumnes la possibilitat de poder-se presentar a un examen oficial de francès.

També es planteja la possibilitat d'oferir matèries optatives en anglès, com Business in English, on només es treballa la llengua oral i les diferents cultures.

### **2.3.1.2.2.- Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera**

Com hem comentat anteriorment també es desenvolupa alguna altra matèria en llengua anglesa, concretament Ciències Socials a 4rt A. A més de diferents unitats didàctiques en llengua anglesa i petites activitats repartides a les diferents matèries.

### **2.3.1.3.- Projectes i programes plurilingües**

L'àmbit de llengües estrangeres treballa per dur a terme dos projectes lingüístics. D'una banda, un intercanvi de llengua francesa, amb els alumnes de 3r que es realitza cada any i ha estat un èxit. A més durant el curs 2018-19 també s'ha realitzat una sortida de tres dies a França amb els alumnes de 4rt que realitzen la matèria de francès.

De l'altra es realitza una estada de llengua anglesa per als alumnes de 1r de batxillerat, la qual consisteix en passar uns dies a London, realitzant activitats i classes d'anglès. Aquesta estada ja fa uns quants cursos que funciona i té una bona acollida entre l'alumnat.

## **2.4.- Organització i gestió**

### **2.4.1.- Organització dels usos lingüístics:**

#### **2.4.1.1.- Llengua del centre**



El Centre educatiu ha acordat seguir un criteri lingüístic favorable a l'ús del català també en els rètols, els cartells i la decoració general del Centre. A la pràctica es respecta aquest acord i és la Coordinadora LIC la responsable de fer-ne el seguiment. Aquest seguiment quedarà reflectit a la memòria de final de curs.

#### **2.4.1.2.- Els documents del Centre**

El Centre revisa i actualitza amb regularitat els documents del Centre i es fa un seguiment en les actuacions quotidianes de les propostes de canvi derivades de les revisions.

#### **2.4.1.3.- Ús no sexista del llenguatge**

En tots els documents del Centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Hi ha acord en el claustre perquè es treballi transversalment a les àrees del currículum, ja que s'ha entès que la paraula és una eina de transformació.

#### **2.4.1.4.- Comunicació externa**

El Centre empra el català en les seves actuacions internes i en les externes que pertanyen a l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà si ho demanen. El Centre, doncs, atén les peticions en castellà que sol·liciten les famílies amb comunicats de format bilingüe català/castellà. També es tenen en compte, quan és possible, les llengües de la nova immigració mitjançant uns documents ja prèviament traduïts.

La Coordinadora LIC és la responsable de facilitar aquests documents.

#### **2.4.1.5.- La llengua de relació amb famílies**

Segons l'article 20.2 de la Llei de Política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa.

El Centre s'ha plantejat que tots els professionals del Centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de l'alumnat. La Coordinadora LIC contemplarà la possibilitat d'arribar a un acord en aquest sentit i, si és el cas, en farà el seguiment.

#### **2.4.1.6.- Educació no formal.**

##### **2.4.1.6.1.- Serveis d'educació no formal**

Els serveis d'educació no formal coneixen i participen de les propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament de la diversitat lingüística. La coordinadora LIC estarà en contacte amb els responsables dels serveis no formals (cantina) per qualsevol problema que pugui sorgir.



#### **2.4.1.6.2.- Activitats extraescolars**

En l'organització i realització d'activitats extraescolars (activitats d'educació no formal de l'AMPA) se segueixen els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic i utilitzen el català com a llengua vehicular. La coordinadora LIC en tindrà cura per qualsevol problema o dificultat que pugui sorgir.

#### **2.4.1.6.3.- Contractació d'activitats extraescolars a les empreses**

L'Acord del Govern de la Generalitat (30 de novembre de 2004) estableix que *Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...)* En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català.

Per tant, quan el Centre contracti activitats extraescolars amb empreses exteriors (per cases de colònies, transports o excursions...), el professorat corresponent tindrà cura que les empreses usin el català.

#### **2.4.1.7.- Llengua i entorn**

Quan el Centre participi en el pla educatiu d'entorn (o es coordini en xarxa) per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats els usos lingüístics, la interculturalitat i la cohesió social, la coordinadora lingüística en farà un seguiment.

### **2.4.2.- Plurilingüisme al centre educatiu**

#### **2.4.2.1.- Actituds lingüístiques**

El Centre tindrà en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i l'aprofitarà per afavorir l'autoestima dels alumnes nouvinguts i per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del Centre.

#### **2.4.2.2.- Mediació lingüística (traducció i facilitació)**

El Centre ha regulat l'ús del català en els tres àmbits (comunitat educativa, activitats administratives i comunicacions amb l'entorn). La coordinadora LIC en fa una avaluació periòdica per tal que l'aplicació sigui coherent amb els objectius tot incorporant, quan convenen, noves actuacions.

La coordinadora LIC també és l'encarregada de facilitar la traducció de documents o informacions en el moment de l'acollida a les famílies nouvingudes i de facilitar la documentació bilingüe català/castellà a tothom qui ho demani.

#### **2.4.3.- Alumnat nouvingut**



En el cas de tenir alumnat nouvingut, cal que tant el professorat com el PAS utilitzin el català en la seva relació amb els alumnes nouvinguts.

A través de l'aula d'acollida, el Centre garantiria una atenció individualitzada i intensiva als alumnes nouvinguts. A l'aula d'acollida s'utilitzaria un enfocament comunicatiu per a l'aprenentatge del català com a segona llengua.

La tutora o tutor de l'aula d'acollida i la coordinadora LIC en faran un seguiment acurat i n'avaluaran regularment els resultats.

#### **2.4.4.- Organització dels recursos humans**

##### **2.4.4.1.- El pla de formació de centre en temes lingüístics**

El Centre fa regularment una autodiagnosi amb les necessitats de formació relacionada amb els objectius estratègics i de millora de Centre. El Centre disposa d'una eina que facilita la identificació de les necessitats de formació. I té en perspectiva projectes de formació en les diverses àrees curriculars ja que vol incorporar noves metodologies i nous mètodes de treball.

En les àrees de llengües recollides al PLC caldrà especificar anualment quines són les necessitats de formació relacionades amb els objectius estratègics i de millora de Centre. Un cop determinades aquestes necessitats es podrà preveure l'oferta de formació de la didàctica de les llengües.

#### **2.4.5.- Organització de la programació curricular**

##### **2.4.5.1.- Coordinació cicles i nivells**

Un objectiu del centre és potenciar la coordinació de les àrees de les quatre llengües que s'ensenyen al Centre a través dels respectius àmbits.

Dins de l'àrea d'una mateixa llengua treballen coordinadament els professors de cada nivell, dels nivells successius i en conjunt de cada cicle i de cada etapa.

##### **2.4.5.2.- Estructures lingüístiques comunes**

És competència dels Caps d'Àmbit de les àrees de llengua en conjunt, prèvia reflexió en cada un dels Departaments, proposar quin ha de ser el tractament de les llengües i de les estructures lingüístiques comunes així com els principis bàsics de la seva metodologia per tal d'evitar la repetició de continguts, evitar l'anticipació d'aprenentatge i atendre l'especificitat dels continguts.

Conseqüentment, el material que utilitzaran les àrees de llengua tindrà en compte les estratègies lingüístiques acordades.



Un objectiu serà també que els Caps d'Àmbit de les àrees de llengua avaluïn la metodologia de les estructures lingüístiques comunes per tal de poder-ne millorar la didàctica.

#### **2.4.5.- Biblioteca escolar**

El centre té una biblioteca escolar amb un fons de documents suficient per donar resposta a les necessitats d'informació de la seva comunitat educativa. Tot i que encara s'està dotant de nous materials. Els documents estan escrits bàsicament en català i castellà, però també en les altres llengües del currículum i en les de la nova immigració.

##### **2.4.5.1.- Accés i ús de la informació**

Cada professor pot accedir a la biblioteca quan vulgui fer alguna de les seves sessions allà.

Els alumnes poden accedir-hi a les hores del pati, per tal de fer estudi, lectura o alguna altra activitat relacionada.

##### **2.4.5.2.- Pla de lectura del centre**

Els àmbits de llengües treballen la lectura de forma coordinada, també altres professors per pròpia iniciativa treballen la lectura.

Cal que la coordinadora lingüística juntament amb els caps d'àmbits de llengua i el responsable de la biblioteca promoguin un Pla de Lectura de Centre.

#### **2.4.6.- Projecte del centre**

##### **2.4.6.1.- Pàgina web del centre**

La creació de la pàgina web de l'institut està en procés. La pàgina web de l'Institut permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. La llengua que s'hi utilitza és la catalana tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

El responsable de la pàgina vetlla perquè sigui un recurs utilitzat per tota la comunitat educativa i en ella s'hi pugui trobar la informació necessària, adequada i actualitzada (informació sobre els estudis que es fan al Centre, característiques, programació de sortides, participació en projectes, documentació necessària...).

#### **2.4.7.- Xarxes de comunitats virtuals**



Treballem amb una plataforma digital que ens permet la comunicació entre tota la comunitat educativa. Durant els cursos 13/13 i 14/15 ha estat l'EVUC, mentre que de cara al curs 15/16 passarà a ser VIRTUS.

#### **2.4.8.- Intercanvis i mobilitat**

En la programació de cada matèria consten les sortides acadèmiques previstes per a cada curs. Les sortides relacionades amb la millora de la competència lingüística de l'alumnat són les que organitzen els àmbits de llengües estrangeres, a França i a Anglaterra.

#### **2.4.9.- Dimensió internacional del centre educatiu**

Es potenciarà les estades i intercanvis amb centres i alumnes europeus que permetin posar en pràctica els coneixements adquirits en llengua anglesa i/o francesa, i millorar-ne la fluïdesa, tant a l'ESO com al Batxillerat, tenint presents els diversos projectes promoguts per la Comunitat Europea. Recordem el projecte Erasmus +, Math League, E-Twinning i el Green Planet Barcelona, festival de curtmetratges sobre el Medi Ambient, organitzat des del nostre Centre.  
<http://www.greenplanetbarcelona.cat/>